

Jméno a příjmení studenta: Zuzana Kunstová
Téma bakalářské práce: **Vzdělávání žen v judaismu**
Oponent práce: ThDr. Markéta Holubová, Th.D.

Autorka si zvolila velice komplexní téma; přistupuje k němu poctivě a svědomitě. Přesto se nevyvarovala některých pochybení, unáhlených soudů a zavádějících vyjádření (viz. s. 14; 15; 17; 19; 22; 40 aj.). Jsem však přesvědčena, že většina z nich vyplývá z určité nezkušenosti pisatelky; jiná jsou plodem úspěchanosti a spoléháním se na jednostranně orientovanou sekundární literaturu.

Čtenář je tudíž občas konfrontován se skutečně chybnými výroky [např. tvrzení o neexistenci *mechica* ve starověkých synagogách (s. 29); navzdory faktu, že *ezrat našim* existovala již v Chrámu (viz Mišna Midot 2:5; Suka 51b–52a); popis židovské liturgické reformy a reformního chápání halachy je nedostačující (s. 20); nejsou více osvětlena pozitivní příkázání vázaná na čas (viz např. s. 30) atd.]; jindy informace chybí [pasáž Gn 2:21–24 měla být uvedena v hebrejštině, byť třeba transkribována do latinky (viz s. 15); měly být konkrétně vyjmenovány povinnosti žen o Vysokých svátcích; zmínka o micvot spjatých s Purim a roš chodeš absentuje zcela (s. 29) atd.].

V daném kontextu by bylo vhodné zmínit alespoň v poznámce vzdělávání a nábožensko-právní postavení žen v obecnstvích samaritanů a zejména karaitů.

Je také škoda, že se Zuzana Kunstová obdobně (tzn. přinejmenším za pomoci většího využití poznámkového aparátu) nevěnuje způsobům vzdělávání žen v rámci soudobého tradičního judaismu (ať již míníme chasidut nebo tzv. moderní ortodoxii) a institucím vzniklým za tímto účelem [např. hnutí Bejt Ja'akov (rozvíjí se od r. 1917); školy Bejt Rivka aj.; v současnosti obzvláště zajímavá newyorská Yeshivat Maharat], včetně edukačních center, která jsou otevřena všem židovským názorovým proudům a denominacím, aniž by flagrantně vybočovala z tradičního milieu (Pardes ad.).

Další problémy souvisejí s nekorektním přepisem hebrejských výrazů [což je důsledkem nepozorné citace literatury anglosaské provenience (viz např. s. 46 – obecně přijímaný přepis do jazyka českého jest Ce'ena u-re'ena; titul knihy měl být navíc svázán s biblickým textem, neboť se jedná o přímou citaci Pís 3:11) atd.].

Domnívám se, že kdyby autorka dokázala řádně fruktifikovat zprávy obsažené v pramenech jako Mišna a Talmudim (v knihovnách HTF UK jsou k dispozici i bilingvní edice), nemusela se tak obšírně zabývat obdobím biblickým, z něhož je dochováno jen málo zpráv pro téma relevantních, a pokud ano, mnohdy jsou ambivalentní.

Přes všechny výše řečené výtky pokládám bakalářskou práci *Vzdělávání žen v judaismu* za celkem zdařilou a chápu ji jako příslib do budoucna, neboť jsem přesvědčena, že pisatelka vospěje v osobnost schopnou seriózního vědeckého bádání.

Hodnotím ji jako velmi dobrou (2).

V Praze dne 25. 6. 2014

ThDr. Markéta Holubová, Th.D.